

גילוי דעת

סוכות < 657 > י"ד בתשרי ה'תשפ"ד

גילוי דעת מאת
ג'ג שגב
אלעד הומינר

"להחזיר את קדומים להיות ישוב מוביל"

אלון פרבשטיין מכוון גבוה ומדבר על שלל נושאים אלעד הומינר

34

מוסף טיולים
מיוחד
עמוד 43

28

"מי שמאמין הסגולה עובדת לו": האתרוגים של ציפילביץ' הלל שליט

20

"אין רגע דל": סא"ל הרב שהם עורקב, רב פיקוד מרכז, בריאיון סיכום תפקיד אלעד הומינר והלל שליט

10

"יום אחד כשתהי יותר חזקה נלך למשפחת פלאי" אורי שכטר

"קדומים צמאה לשינוי, התושבים מצפים לכך"

בריאיון נדיר מספר אלון פרבשטיין מדוע החליט לרוץ לראשות מועצת קדומים, אחרי עשרות שנים כסמנכ"ל בתי אמנה: "אנחנו הופכים להיות אחד מהיישובים החלשים. זה הפריע לי והחלטתי שאני לא מוכן יותר". שוחחנו על מטרות, על תוכניות, על קשרים ועל הקו המנחה שלו: "עבודת סולו של ראש המועצה לא תוביל אותנו לשום מקום"

אלעד הומינר

//

כל היישובים
מתפתחים ובונים,
הקהילות גדלות,
ואנחנו בקדומים
כבר כמעט עשר
שנים בלי בנייה
חדשה. זה משהו
שהציק לי

חברון, כולל מקומות שנחשבים כמקומות שקשים יותר להתיישבות ביהודה ושומרון. "כל היישובים מתפתחים ובונים, הקהילות גדלות, ואנחנו בקדומים כבר כמעט עשר שנים בלי בנייה חדשה. זה משהו שהציק לי. היישוב שלנו חווה ירידה מספרית בשנה האחרונה. גני ילדים נסגרו, מעון נסגר.

"קדומים הייתה פעם חלוצת ההתיישבות היהודית בשומרון, מקום שכולם היו גאים בקצב הבנייה שלו, בחשיבה מחוץ לקופסה, בקידום שכונות מחוץ למקומות הרגילים. פעם הייתה חשיבה התיישבותית מאוד רחבה, ובשנים האחרונות במקום שנהיה ישוב שמוכיל את ההתיישבות, אנחנו הופכים להיות אחד מהיישובים החלשים. זה הפריע לי והחלטתי שאני לא מוכן יותר. הרמתי את הכפפה, למרות שטוב לי באמנה ואני נהנה מכל מה שקשור להתיישבות, אבל קדומים זה בית ואת הבית הזה צריך לקדם".

חודש. זה הזמן שנותר עד שניגש לקלפי באזור המגורים שלנו ונעצב את עתידינו, אולי באופן משמעותי יותר אף מהבחירות הארציות. מועצה מקומית קדומים ניצבת בפתחו של שינוי גדול. ראש המועצה המכהן מאז שנת 2007 הוא חננאל דורני. בבחירות 2013 אף אזרח לא הציג מועמדות מול ראש המועצה, ודורני המשיך לקדנציה שנייה בלי בחירות. בבחירות 2018 דורני ניצח את המועמד שمولו.

אלא שכאמור, בבחירות הנוכחיות מדובר במשחק חדש לחלוטין. דורני הודיע כי לא יתמודד. בריאיון נדיר ל'גילוי דעת' מסביר אלון פרבשטיין מדוע החליט להתמודד על ראשות מועצת קדומים.

"אני חי את ההתיישבות כבר 27 שנים כסמנכ"ל בתי אמנה", פותח פרבשטיין ואומר כי הוא רואה מה קורה בכל היישובים - את ההתפתחות, את הגידול, את הקצב המואץ מצפון השומרון ועד להר

בקדומים יש לנו אתרי קרוואנים שלא כולם מלאים, יש קרוואנים ריקים, וזה לא היה פעם. פעם הייתה פה רשימת המתנה. ממוצע הגידול השנתי בשומרון הוא 6-8% בשנה, בקדומים אנחנו בירידה בשנה האחרונה

בשומרון. שבעה ניסיונות לעלייה על הקרקע סמוך לשכם פונו שוב ושוב. בעלייה השמינית, בחנוכה ה'תשל"ו (דצמבר 1975), הגיעו אלפים לתחנת הרכבת מסעודה ליד סבסטיה, הלא היא 'שומרון העתיקה'. מחשש לעימות הושגה פשרה, וכך אושר מעבר משפחות אחדות למחנה הצבאי 'קדום'.

ארבעה חודשים לאחר מכן אושר לקבוצה לעבור לגבעה סמוכה שעליה הקימו קרוואנים ואוהלים. על גבעה זו הוקם היישוב, דבר שהיווה את פריצת הדרך לחידוש ההתיישבות היהודית בשומרון. כמעט שלוש שנים חלפו עד שמייסדי הגרעין – הרב מנחם פליקס ובני קצובר, החליטו שלא לוותר על הרעיון המקורי להקמת קריית שכם עברית, והגרעין התפצל. קבוצה בת כ-20 משפחות עברה לגבעת רוג'ייב (איתמר של היום) ומשם להר כביר, שם הוקם היישוב 'אלון מורה', והקבוצה שנשארה במקום אימצה את השם 'קדומים'. המועצות שאיתן באה במגע קדומים הן קרני שומרון ומועצה אזורית שומרון.

יש לך יחסי עבודה עם ראשי מועצות חופפות?
"אני חבר טוב גם של ראש מועצת שומרון יוסי דגן הרבה שנים, וגם של ראש מועצת קרני שומרון יגאל להב, כי חברת בתי אמנה בונה בקרני שומרון, אז אנחנו בקשרי עבודה. דיברתי איתם על שיתופי פעולה בין המועצות אחרי הבחירות בעזרת השם, זה אחד הדברים הכי חשובים".

פרבשטיין מפרט: "זה קשור לכביש 55 שצריך לטפל בו בצורה משותפת כל המועצות, מבחינת הפקקים שיש בו היום והרחבת הנצרכת. בנוסף, צריך לדאוג גם לסלילת עוקף פונדוק, ולטפל בנקודות בעייתיות שיש בכפר עצמו נכון להיום. עוד נקודה היא הביטחון שלנו בכפר עזון – צריך לסגור את הכיכר שיש שם וכמו כן לסגור את היציאה המזרחית של הכפר. יש צורך לטפל במעבר אליהו שתושבים עומדים בו הרבה מאוד זמן בפקקים".

"יש הרבה מה לעשות פה ברמה האזורית-שיתופית, וברוך השם בגלל הקשרים הטובים שיש לי גם עם יוסי וגם עם יגאל, אני מאמין שאנחנו נצליח לקדם דברים כאלה לאורך זמן".

אתה מזכיר כאן ראשי מועצות מכהנים. על מועמדותך הכרזת לפני חגנאל דורני הכריז שלא יתמודד פעם נוספת והוא הביע תמיכה במועמד השני, עוזאל ותיק. זה צעד שיפגע כך?

"להפך, זה לטובתי כי אנחנו מדברים על שינוי. במשך שלוש שנים עוזאל ותיק היה סגן יו"ר המועצה של חגנאל והקדנציה האחרונה הייתה הקשה ביותר. אין בנייה, אין התפתחות ואין קידום. קדומים צמאה

מה מבחינת החינוך בקדומים? זה נושא חשוב עבור זוגות צעירים עם ילדים.

"ברוך השם בקדומים יש מערכת חינוך טובה מאוד עם צוות הנהלה מצויין, עם גננות ומורים מצוינים. ולמרות זאת, תמיד יש לאן לשאוף ולקדם תוכניות לימוד חדשניות יותר ומתקדמות יותר. נפעל גם לפתח את מערכות החינוך ביישוב שידעו להכיל את הגיוון הגדול שיש לנו בקדומים, על מנת לאפשר לתלמידי קדומים ללמוד ליד הבית. יש מה לעשות בתחום הזה כדי להעלות את היישוב קומה אחת נוספת. אנחנו עם נקודת פתיחה טובה מאוד שממנה אפשר רק לצמוח".

"להחזיר את קדומים להיות יישוב מוביל"

קדומים נוסדה על ידי חברי גרעין 'אלון מורה' ותנועת 'גוש אמונים' במטרה לחדש את ההתיישבות היהודית

אלון פרבשטיין, 54, הוא תושב קדומים מאז 1995. הוא בוגר מדרשיית נעם, ישיבת כרם ביבנה וישיבת קדומים. אלון נשוי ליעל, בת קדומים, דבוראית ובעלת עסק 'דבש קדומים'. לשניים תשעה ילדים ושלושה נכדים, "כך ידבו" הוא אומר. יש לו תואר שני במשפטים LLM מאוניברסיטת בר אילן. בתפקידו הנוכחי עד תחילת קמפיין הבחירות הוא סמנכ"ל שיווק וקשרי לקוחות בבתי אמנה, ומנהל את מרכז המידע של אמנה.

באמנה לא מרבים להתראיין ואולי זה הריאיון התקשורתי הראשון שלך. עם ההתמודדות על ראשות המועצה אפשר להגיד שאתה יוצא מהצל לאור. זה לא יהיה לרעתך?

"זה לא לרעתי, אבל זה לא משהו שאני אוהב. אנחנו רגילים עד היום לעשות הכול בשקט, בלי פרסום, בלי לעשות הכרזות על כל דבר. אבל אין ברירה, כשאתה מתמודד לראשות מועצה אתה צריך להוציא את הדברים שעשית, להחזין את עצמך. זה מאוד לא נעים, לא לי ולא למשפחה, אבל זה חלק מהעניין. אתה רוצה שאנשים ידעו מי אתה, מה היכולות שלך, מה הרצונות שלך, ומה התוכניות שלך – ותוכניות הרי זה הדבר שאני הכי משקיע בו. יש לנו תוכניות כמעט בכל תחום, ובכל תוכנית כזאת אנחנו יוצאים עם סרטון ותוכנית עבודה של מה אנחנו מתכננים באותו תחום כדי לקדם את היישוב".

החודשים האחרונים עם הממשלה הנוכחית מאירים פנים להתיישבות ביהודה ושומרון. מה עם הבנייה בקדומים?

"אנחנו צריכים להתאים את הבנייה לזוגות צעירים, שיהיו בתים במחירים סבירים וטובים. אנחנו צריכים להשאיר את הילדים שלנו בקדומים. בשנים האחרונות הם לא קבעו פה את ביתם כי לא היה להם איפה לקנות, הם קנו ביישובים בסביבה. כדי להשאיר אותם פה צריך לפעול לבנייה שמתאמת להם".

פרבשטיין אומר כי דבר ראשון שיעשה בעזרת השם אחרי הבחירות זה להיכנס לנושא התכנוני. "את הנושא הזה אני מכיר מתוקף תפקידי בעבודה ביישובים. כשבונים פרויקט בשכונה חדשה צריך לשבת עם התושבים, להתאים את הבניה לצרכים, לרצונות וליכולות של קהל היעד, ולבנות שכונות בהתאם. לא דומה שכונה בפדואל לשכונה שבונים בחרשה; לא במספר הילדים, לא ברמה הסוציו-אקונומית ולא ברמת המיקום. קדומים צריכה התאמה. יש פה עכשיו שכונות שתוכננו לא נכון, מחזיר הבתים שנבנו מתחיל ב-2.4 מיליון שקל, בתים גדולים מאוד. אז יכול להיות שהמחיר שלהם מוצדק, אבל זוג צעיר לא יכול להישאר בקדומים ולקנות בית במחיר הזה. לזוגות צעירים צריך לתכנן בתים קטנים יותר, ועל זה אני הולך להתעכב".

יש קליטת משפחות בקדומים?

"אמנה בונה בכל שנה לפחות מאה קרוואנים ומחלקת אותם ביישובים, והיישובים צמאים לזה כי זו המחסנית שלהם, זה קהל היעד שלהם. בקדומים יש לנו אתרי קרוואנים שלא כולם מלאים, יש קרוואנים ריקים, וזה לא היה פעם. פעם הייתה פה רשימת המתנה. ממוצע הגידול השנתי בשומרון הוא 6-8% בשנה, בקדומים אנחנו בירידה בשנה האחרונה".

יש לנו קשרים טובים עם כולם ונצליח לקדם את היישוב, אבל זה בעיקר בגלל שאנחנו באים עם תוכניות. קשרים זה נהדר אבל אם אתה לא יודע מה לעשות איתם בבעיה

פרבשטיין מדגיש כי הוא לא רואה בקשרים הללו את חזות הכוח. "שוחחתי עם בצלאל, הוא חבר שלי, אז אומנם הוא תומך באחר, זכותו, אבל הוא יודע וגם אמרתי לו שבעזרת השם אחרי הבחירות שאנצח, אנחנו נעבוד בשיתוף פעולה והוא אמר שבכלל אין שאלה. הוא עושה הפרדה מלאה בין תמיכה לפני הבחירות לבין העבודה לאחריהן. יש לנו קשרים טובים עם כולם ונצליח לקדם את היישוב, אבל זה בעיקר בגלל שאנחנו באים עם תוכניות. קשרים זה נהדר אבל אם אתה לא יודע מה לעשות איתם בבעיה.

"חננאל דורני היה יו"ר מועצת יש"ע, יש לו קשרים מצוינים, קשרים ברמה הגבוהה ביותר עד לראש הממשלה. ולמרות זאת היישוב לא התפתח מספיק, כי קשרים לבד לא עושים שום דבר, עם הקשרים צריך להגיע מישהו עם ניסיון, כמוני, מישהו שמגיע מההתיישבות ומהעבודה מול היישובים".

פרבשטיין מציג דוגמה: "לפני 12 שנה הקמתי יחד עם החברים באמנה את נושא הכשרת מנהלי היישובים. בנינו תוכנית עם משרד הפנים, תוכנית שמתערכנת בכל שנה ומכשירה את כלל מנהלי היישובים החדשים. מדי שנה יש לנו מחזור לימודים שאורכו חצי שנה. כך שאני מכיר את תפקיד ניהול היישובים על בורי, אני יודע עם מה בדיוק מתמודדים ביישובים, אני יודע לגשת לתפקיד הזה כבר מחר בבוקר בצורה חלקה ומבלי לבזבז זמן יקר על לימוד התפקיד".

לסיום מבקש פרבשטיין להדגיש: "העבודה צריכה להיות כנבחרת. לא עבודת סולו. מי שיעבוד סולו לא יצליח. נעבוד יחד, כל אחד מרכז את התחום שלו מול עבודת המליאה במועצה ומביא תוכניות מסודרות לתחומו - עסקים, צעירים, בריאות, תיירות או כביש 55 והפקקים והבעיות הביטחוניות והבטיחותיות שלו. כל אחד מרכז את התחום שלו ואז יושבים יחד, מבצעים סיעור מוחות, וכך מגיעים לתוצאות מצוינות. עבודת סולו של ראש המועצה לא תוביל אותנו לשום מקום". ■

לחנן תב"עות חדשות כבר עכשיו לעוד 20-15 שנה, לא לחכות, בתוך הקו הכחול ומחוצה לו כדי להגדיל אותו. העיקר לא לחכות".

השר בצלאל סמוטריץ' תומך במועמד אחר. מה רמת ההיכרות שלך עם משרדים ממשלתיים ועבודה מולם?

"יש לי היכרות מצוינת עם משרדים ממשלתיים, גם עם גופי ההתיישבות עצמם כמו החטיבה להתיישבות והמנהל האזרחי. כשגלנט היה שר השיכון הייתי בקשרים טובים מאוד על כל נושא ההתיישבות הצעירה, עשינו אז תוכנית גדולה. אני מרושת ויש לי קשרים כאלה, אני יודע להגיע לכל מי שצריך, רק השבוע נפגשתי עם שר בכיר בנושא שאותו אני שואף להגיע בקדומים".

אני מגיע מאמנה, ואחד השינויים הגדולים שאמנה עשתה בשנים האחרונות זה תפיסה ושמירה על שטחי C על ידי הקמת עשרות חוות חקלאיות. השטח שהחוות הללו שומרות ותוחמות גדול פי שניים וחצי מכל ההתיישבות ביהודה ושומרון

לשינוי והתושבים מצפים לכך. אני נפגש בזה בכל חוג בית ואני שמח שאני מציג שינוי אמיתי - להחזיר את קדומים להיות ישוב מוביל".

יש ראשי מועצות שאוהבים לפעול כמעט מבלי להאציל סמכויות.

"אחד הדברים שבחרתי מההתחלה זה נבחרת חזקה של אנשים דעתנים שכל אחד מומחה בתחומו בנושא אחר. קהילה וחברה - לקחתי ד"ר לסוציולוגיה, עידית מילר, שתהיה אחראית על התחום. נוער וצעירים - לקחתי בחור בן 24 שהיה מספר חמש ברשימה, הראל זלביץ, ושהוא יטפל בכל הנושא הזה. לאחרונה קיימנו כנס שבו השתתפו 150 צעירים, הצגנו להם תוכנית שבנינו מראש והסברנו להם מה אנחנו הולכים לעשות, צעירי קדומים איתנו בזכותו ובזכות התוכנית שבה הצגנו תפיסה אחרת בגישה לנוער ולצעירים. אנחנו שמים אותם במרכז העשייה ביישוב".

"עסקים - יש לנו מועמד צעיר, עדיאל מולד, בעל עסק שלמד את התחום, והוא יהיה אחראי על העסקים הקטנים. ערכנו ערב שלם לבעלי עסקים ביישוב והצגנו להם תוכנית עסקית מאוד מפורטת איך אנחנו עוזרים להם לקדם את העסקים. קדומים צריכה טיפול וקידום עסקים בצורה משמעותית, מה שלא היה בשנים האחרונות. אנחנו בדרך הנכונה גם בתחום הזה.

"לקחתי אנשים שהם לא 'ס-מנים', אנשים תותחים אחד-אחד. כל אחד בא עם התוכנית שלו וביחד אנחנו מגבשים דרך מסודרת בכל תחום ועם זה נרוץ בקדנציה. אנחנו בונים תוכנית עבודה שתלווה אותנו בכל הקדנציה הקרובה".

יש מרכז מסחרי? כי יודע שזה מושך אנשים.
"לקדומים יש אזור תעשייה מתפתח 'פארק בראון' בשותפות עם מועצה אזורית שומרון ועם קרני שומרון וב"ה הפארק מתפתח בשנים האחרונות, יחד עם זאת צריך להקים בקדומים מרכז מסחרי שישירת את התושבים ועל זה אנחנו עובדים. יש לנו כבר אנשים שמוכנים להקים את המרכז המסחרי הזה, ישבתי איתם, הם בנו תוכניות. זה אחד הדברים שיעזרו מאוד לפתח את היישוב, לקדם אותו, לעזור לבעלי העסקים לא לנהל את העסק שלהם מהבית או מאיזה קרוואן ובלי איגוד של כל העסקים בקדומים. מרכז מסחרי ישנה את התפיסה העסקית ויקדם את כל העסקים ביישוב. קיימנו ערב והגיעו עשרות בעלי עסקים שצמאים לשינוי הזה. יש לנו ברשימה מישהו שמופקד על הנושא החשוב הזה".

"לחנן תב"עות חדשות כבר עכשיו"

בוא נדבר על השתלטות פלשתינית על קרקעות. באזור קדומים יש השתלטות כזו באגן נחל תאנים. איך אתם מתכוונים לפעול בנושא?

"אני מגיע מאמנה, ואחד השינויים הגדולים שאמנה עשתה בשנים האחרונות זה תפיסה ושמירה על שטחי C על ידי הקמת עשרות חוות חקלאיות. השטח שהחוות הללו שומרות ותוחמות גדול פי שניים וחצי מכל ההתיישבות ביהודה ושומרון. בנוסף לחוות החקלאיות יש צורך בהתיישבות בודדים מתוכננת ומסודרת כדי לשמור על שטחי C.

"אני רוצה לנצל את ההזדמנות שיש ממשלת מיין ובמקומות שהקרקע שלהן מאפשרת - לבצע הכרזה, לספח קרקעות לשטחי היישוב. בנוסף צריך לדאוג